

man kunde vente sig en Tilgang fra andre end de allerfattigste Samsundsklasser, vilde vort Lærerpersonale ogsaa komme i god Orden.

Styr: Jeg skal ogsaa kun ganske kort anbefale Lovforslaget til saa stor Velvilje som muligt. Der er ganske vist en Bestemmelse ubeladt, som jeg for mit Vedkommende vilde have sat Pris paa for derved at styrke det lokale Overtillshn med Seminarierne, nemlig Bestemmelsen om, at Seminariedirektionen skal have Ret til at deltage med et Medlem i Censuren i Religion og praktisk Færdighed. Smidlertid lægger jeg ikke en saadan Vægt paa denne Forandring, at den kan ændre min Stilling til Lovforslaget som Helhed. Efter min Mening er Lovforslaget, hvis det bliver vedtaget, en Godkendelse af den Betragtning af Skolelæreruddannelsen, som fra dette Tings Side blev hævdet med stor Styrke allerede for syv Aar siden — da det første Seminarieudvalg var nedsat, siden jeg blev Medlem af dette Ting — og, som jeg maasse tør sige, at min ærede Kollega, det 2det Medlem for 1ste Kred (Th. Nielsen) og jeg lige siden den Tid have kæmpet stærkt for, nemlig at Hovedsagen i Seminarieuddannelsen var den, at vi fik Eksamen ført tilbage til Seminarierne. Jeg mener, at dette i Forbindelse med de to andre Momenter, som min højtærede Sidesmand (Bjerre) har fremhævet, ere Momenter af den Betydning, at der for dette Ting er Anledning til at være glad over, at det høje Folketing har stillet sig i alt væsentligt paa samme Standpunkt, som dette Ting har indtaget i denne Sag. Jeg skal derfor ogsaa tilraade, at Forslaget vedtages.

Th. Nielsen: Ja, blandt de mange Ændringsforslag, som Folketinget opstillede og hvoraf mange ere blevne vedtagne, var der egentlig kun to, ved hvilke Hovedslaget stod, og de ere — heldigvis kan jeg gerne sige — ikke optagne i Forslaget. Den sidste ærede Taler har med fuld Ret mindet om denne Sags Gang lige fra 1887—88 af, og jeg er fuldstændig enig med ham i, at det, vi lagde Hovedvægten paa, det var, at Lærerne selv kom til at eksaminere, og at Eksamen blev ført tilbage til Seminarierne; for dermed er i Virkeligheden det vigtigste Hovedpunkt efter min Mening givet. Jeg skal selvfølgelig ved denne Lejlighed her ikke komme ind paa at repetere de Grunde, der tale for, at det er et væsentligt Hovedpunkt, det har jeg gjort tidligere gentagne Gange, og kan henholde mig dertil, idet jeg for Resten flutter mig til den sidste ærede Taler

paa det Punkt, at Forholdet mellem Lærere og Elever derved bliver et andet og efter vor Mening bedre, end det har været i den Tid, hvori Eksamenkommissionen har bestaaet. — Der var jo for Resten et ret betydeligt Flertal i Folketinget for det Ændringsforslag, der lod paa, at Seminarieelever kun maatte være Tilhørere ved den dogmatisk Undervisning i Børnestolen. Det vil jo erindres, at Forslaget blev ikke vedtaget, idet der blev afgivet lige mange Stemmer for og imod. Praktisk set vil jeg nu for mit Vedkommende sige, at jeg tillægger det ikke for Tiden nogen stor Betydning. Derimod er det noget andet rent teoretisk set; thi efter det Rendskab, jeg har til Forholdene, er det saaledes ordnet nu ved den teoretiske Prøve ved Seminarierne, i alt Fald flere Steder, at Elever som Regel ikke eksaminere ved den dogmatisk Undervisning. De saa Lejlighed til at fortælle Bibelhistorie, til at tale med Børnene om Indholdet af den og om et Salmevers eller en eller anden moralsk Materie; men derimod er det meget sjældent, at de eksaminere i Dogmatik, der høre de paa Lærerne. Naar man endogaa har ment, at der var Fare for, at det vilde svække Religionen, at Lærerne gæve sig til at kritisere Seminarierne i Børnenes Paahør, saa vil slikt ikke finde Sted og har vist ikke fundet Sted noget Steds. Kritikken kommer først, naar Børnene ere gaaede, saa at Lærer og Elever ere ene med hinanden. Jeg vil derfor antage, at praktisk set vil egentlig det i alt væsentligst ikke fyldest, som et stort Tal i Folketinget ønskede, nemlig det, at Seminarierne som Regel ikke komme til at eksaminere i Dogmatik.

De Forandringer, som ere omtalte, skal jeg ikke komme ind paa. Jeg betragter de allerfleste som Forbedringer, ogsaa det f. Eks., at de Elever, der ville optages, skulle ikke blot have Vidnesbyrd om deres Forhold og Vandel, men ogsaa Vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad de have været sysselsatte ved siden deres Udtrædelse af Børnestolen. Det har nogen Betydning, at en saadan lille Levedestegning følger med. — Ogsaa en saadan Bestemmelse som den, at de ikke maa have nogen fremstreden Sygdom, f. Eks. Tæring eller anden Sygdom, der gør dem uskikede til Skolegerningen, betragter jeg som en Forbedring.

Det sidste Punkt i § 2 derimod synes jeg mindre om. Jeg synes bedre om den Affattelse, Landstinget gav Forslaget, at Præliminarierne uden videre, naar de havde de øvrige Betingelser, kunde have Afgang til anden Klasse. Jeg tror, at den Ud-